

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

ANTAL EXAMINA ST.

Grundexamen inom trädgårdsbranschen (GE):
444

Yrkesexamen inom trädgårdsbranschen (YE):
162

Specialyrkesexamen inom trädgårdsbranschen (SYE): 48

ANTAL EXAMENSDELAR ST.

GE inom trädgårdsbranschen: 5157

YE inom trädgårdsbranschen: 672

SYE inom trädgårdsbranschen: 171

Gemensamma examensdelar (GED)

GE inom
trädgårdsbranschen:
165 st.

Lokala examensdelar

GE inom
trädgårdsbranschen
och YE inom
trädgårdsbranschen:
240 st.

GE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN ST.

Kompetensområdet för blomster- och
trädgårdshandel 102

Kompetensområdet för trädgårdsproduktion 135
Uppgift saknas 1-4

Kompetensområdet för grönsektorn 201

YE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN ST.

Kompetensområdet för floristik 69

Kompetensområdet för skötare av golfbana 21

Kompetensområdet för trädvård 27

Kompetensområdet för produktion av
trädgårdsväxter 18

Kompetensområdet för skötsel av grönområden 18

Kompetensområdet för anläggning av grönområden 6
Uppgift saknas 1-4

SYE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN ST.

Floristmästare 6

Golfbanemästare 21

Grönområdesmästare 18

STUDIERNAS MÅL (ENLIGT EXAMENSDEL) HELA EXAMEN ELLER EXAMENSDEL/EXAMENSDELAR

GE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN ST.

hel examen 4374	examensdel/ delar 783
--------------------	-----------------------------

YE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN ST.

hel examen 645	examensdel/ delar 24
-------------------	----------------------------

SYE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN ST.

hel examen 168	examensdel/ delar 3
-------------------	---------------------------

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

Reflektioner

Antal avlagda examina

- Antalet personer som avlagt GE inom trädgårdsbranschen har inte förändrats väsentligt sedan 2023, men antalet har dock minskat varje år. Det vore intressant att följa utvecklingen t.ex. under en tioårsperiod. Antalet utexaminerade i GE var följande: 481 st. 2022, 459 st. 2023, 444 st. 2024.
- Antalet personer som avlagt GE inom blomster- och trädgårdsbranschen har minskat betydligt sedan 2023, då antalet examinander var 140 och antalet år 2024 var 102.
- Grönsektorn är fortfarande den största av kompetensområdena, men även inom denna sektor har antalet utexaminerade minskat i hela examen jämfört med i fjol.
- Trädgårdsproduktionens andel har däremot ökat betydligt jämfört med i fjol, 2023 var antalet 113 och 2024 var antalet 135. Detta kan påverkas av att man talar om försörjningsberedskapen och att det blir mer populärt att äta en övervägande vegetarisk kost.
- Antalet studerande som avlagt YE har varierat från år till år (de årliga poängen för inledande av studierna varierar eventuellt). År 2024 var antalet utexaminerade detsamma som 2022, men 2023 utexaminerades nästan 30 fler florister, vilket har påverkat det totala antalet YE-examina. Antalet andra som utexaminerats från YE har varit måttligt, och lika stort som under tidigare år.
- Antalet som utexaminerats från SYE som Golfbanemästare och Grönområdesmästare varierar kraftigt från år till år, vilket kan bero på variationer i studiernas startpoäng.

Antal avlagda examensdelar

- I GE har antalet avlagda examensdelar minskat nästan lika mycket som antalet personer som avlagt hela examen. Utifrån denna information verkar alltså betoningen på dem som avlägger examensdelar inte ha ökat prestationsmängderna i betydande grad.
- 240 lokala examensdelar har avlagts i GE (231 st.) och YE (9 st.). År 2023 avlades 267 lokala examensdelar i GE. Det vore bra att söka jämförelseinformation från tidigare år om vilka typer av examensdelar dessa består av och om det finns något kompetensbehov av vilket man kunde bygga upp en examensdel som betjänar hela examen.

Antal avlagda kompetensområden

- Ökningen i trädgårdshandeln under coronatiden har jämnats ut, vilket kan ha påverkat hur många som valt kompetensområdet.

Övriga synpunkter

- När finansieringsnedskärningarna drabbar YE är det viktigt att följa upp antalet utexaminerade. Minskar eller eventuellt slutar någon utbildningsanordnare att utbilda för viss examen? Hur säkerställer man ett tillräckligt antal utexaminerade inom alla branscher i förhållande till arbetslivets behov?
- Vilken examens kompetensbehov framhävs i framtiden, och inom vilken sektor behövs det fler experter? Sysselsätts alla som utexamineras inom sin egen bransch, dvs. utexamineras det fler personer från något delområde än vad arbetslivet behöver?

ANORDNANDE AV EXAMINA

ANORDNARTILLSTÅND

GE inom trädgårdsbranschen: 39 st.
YE inom trädgårdsbranschen: 20 st.
SYE inom trädgårdsbranschen: 7 st.

AKTIVA ANORDNARE (som har anordnartillstånd)

GE inom trädgårdsbranschen: 25 st.
YE inom trädgårdsbranschen: 16 st.
SYE inom trädgårdsbranschen: 4 st.

ICKE-AKTIVA ANORDNARE (som har anordnartillstånd)

GE inom trädgårdsbranschen: 14 st.
YE inom trädgårdsbranschen: 4 st.
SYE inom trädgårdsbranschen: 3 st.

ANORDNANDE AV EXAMINA

Diskussion

SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA

GE inom trädgårdsbranschen
Finska 153 st.
Svenska 9 st.

YE inom trädgårdsbranschen
Finska 153 st.
Svenska 9 st.

SYE inom trädgårdsbranschen
Finska 48 st.

Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer

- I Finland är cirka 86,5 % av befolkningen finskspråkig och 5,2 % är svenskspråkig. SYE avlades endast på finska. Cirka 6–7 % av GE och YE inom trädgårdsbranschen avlades på svenska, vilket väl motsvarar andelen svenskspråkiga av hela befolkningen. SYE avlades däremot endast på finska. På andra språk avlades inga examina inom branschen. Det finns också studerande med ett annat modersmål, men de avlägger sin examen antingen på finska eller svenska.
- De läroanstalter som erbjuder examina inom trädgårdsbranschen är regionalt fördelade på olika håll i landet i förhållande till befolkningen, även om antalet anordnare av yrkesutbildning har minskat med över 60 % under 2000-talet. Den nordligaste läroanstalten som ordnar examina inom sektorn finns i Torneå. Svenskspråkig utbildning inom trädgårdsbranschen ordnas i huvudstadsregionen och i det svenskspråkiga Österbotten.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

GE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN

Arbetsplats 63,5 %

Läroanstalt 9,2 %

Arbetsplats + läroanstalt 26,7 %

Uppgift saknas 0,6 %

YE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN

Arbetsplats 79 %

Läroanstalt 15,9 %

Arbetsplats + läroanstalt 4,6 %

Uppgift saknas 0,5 %

SYE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN

Arbetsplats 90,74 %

Läroanstalt 1,85 %

Arbetsplats + läroanstalt 5,56 %

Uppgift saknas 1,85 %

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

- I alla tre examensformer genomförs yrkesproven i regel på arbetsplatserna.
 - För GE:s del är andelen yrkesprov på arbetsplatsen allra minst när man jämför alla tre examina inom trädgårdsbranschen, men den är ändå klart över 50 %. Orsaken till detta kan vara att det finns få arbetsplatser eller att arbetsgivarna inte tar emot GE-studerande för arbetspraktik såsom YE- eller SYE-studerande. Nästan en tredjedel av yrkesproven utförs på sättet arbetsplats + läroanstalt i GE.
 - För YE:s del har antalet yrkesprov som görs på arbetsplatsen redan ökat klart, och på motsvarande sätt minskar läroanstalt + arbetsplats-prestationerna betydligt jämfört med GE. Andelen yrkesprov som görs vid läroanstalten är nästan dubbelt så stor som i GE, och det vore intressant att veta vad skillnaden beror på mellan YE och GE.
- I fråga om SYE utförs klart fler yrkesprov på arbetsplatser än i GE eller YE, över 90 %. Ett skäl kan vara att SYE-studerande har en djupare yrkesskicklighet och är mer "arbetstagaraktiva". SYE-studerande kan vara till större nytta på arbetsplatsen, och de behöver mindre handledning än GE- eller YE-studerande.
 - Inom SYE ordnas en försvinnande liten del av yrkesproven vid läroanstalten. Andelen läroanstalt + arbetsplats-yrkesprov i SYE verkar dock vara något större än vid YE.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Respons

Responsenkäter (bedömningsskala 1–5)

STUDERANDERESPONSENS
AVSLUTANDE ENKÄT, YRKESPROV

GE inom trädgårdsbranschen 4,6
YE inom trädgårdsbranschen 4,7
SYE inom trädgårdsbranschen 4,8
(nationellt medeltal 4,6)

RESPONS FRÅN
ARBETSPLATSHANDLEDAREN

GE inom trädgårdsbranschen 4,3
YE inom trädgårdsbranschen 4,5
SYE inom trädgårdsbranschen 4,5
(nationellt medeltal 4,2)

ARBETSPLATSRESPONS

GE inom trädgårdsbranschen 4,2
YE inom trädgårdsbranschen 4,1
SYE inom trädgårdsbranschen 4,0
(nationellt medeltal 4,2)

Diskussion

Studeranderespons

- Medeltalet för studeranderesponsen är detsamma som än det nationella medeltalet, vilket är mycket bra. För YE (4,7) och SYE (4,8) är resultaten av responsen bättre än det riksomfattande medeltalet, så de är mycket goda.

Respons från arbetsplatshandledaren

- För såväl GE som YE och SYE är resultaten bättre än det nationella medeltalet, vilket visar att responsen är bra.

Arbetsplatsrespons

- Endast arbetsplatsresponsen för GE-examen ligger på samma nivå som det nationella medeltalet.
- Medeltalen för YE:s och SYE:s arbetsplatsrespons är under 4,2, dvs. de avviker t.ex. från studeranderesponsen. Är det möjligt att YE:s och SYE:s undervisning inte är tillräckligt arbetslivsorienterade i alla examina?
- Det vore intressant att utreda om arbetsplatsbedömningarna varierar mellan olika branscher eller om studeranderesponsen i genomsnitt går i samma riktning inom olika branscher.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

GE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN
**Lärare och representant för
arbetslivet (tvåpartsbedömning)**

82,2 %

Uppgift saknas 0,4 %

YE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN
**Lärare och representant för
arbetslivet (tvåpartsbedömning)**

91,7 %

Uppgift saknas 0,5 %

SYE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN
**Lärare och representant för
arbetslivet (tvåpartsbedömning)**

88,9 %

Uppgift saknas 0 %

VITSORD I BEDÖMNING AV KUNNANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

GE INOM TRÄDGÅRDSBRANSCHEN
Medeltal 4,0*

Yrkesinriktad examensdel 4,1
Gemensam examensdel 3,9

(nationellt medeltal 3,7)

*Medeltalen beräknas med
skyddade tal.

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- För GE:s del minskade förverkligandet av tvåpartsbedömningen i de yrkesinriktade examensdelarna något 2024 jämfört med 2023.
- För YE:s del ökade genomförandet av tvåpartsbedömningen i de yrkesinriktade examensdelarna med ett par procentenheter.
- Tvåpartsbedömningen ökade med fem procentenheter i SYE:s bedömningar av yrkesinriktade examensdelar.
- Endast en liten andel av de arbetsgivarrepresentanter som bedömer tvåpartsbedömningen deltar i de arbetsplatshandledarutbildningar som utbildningsanordnaren ordnar, men de ansvariga lärarna och kamratträna introducerar arbetslivsbedömaren i arbetslivsbedömarens uppdrag på platser för inläring i arbetet. Den studerandes bedömning kan kompletteras med videoinspelningar, och på så sätt går det smidigt att samordna tvåpartsbedömningen. Kompetensen jämförs med de kriterier som den studerande har planerat att visa i yrkesprovet.
- Vid behov kan bedömningen av GE-studerande som omfattas av särskilt stöd anpassas.

- För en anpassad bedömning ges en verbal bedömning som beskriver på vilken stödnivå kompetensen har påvisats.
- Tvåpartsbedömning förekommer också i den anpassade bedömningen, men det finns inga exakta uppgifter om antalet.
- I Wilma-systemet ifylls också bedömningsdokumenten (lärare, arbetsplatshandledare, men kan vara lärare + lärare), systemet används också på ett allmänt plan.
- Det görs få utvärderingar av identifiering och erkännande av kunnande, men om den studerande utifrån tidigare arbetserfarenhet har tillräcklig kompetens kan hen hänvisas direkt till yrkesprov.
- Arbetslivskommissionen för trädgårdsbranschen har inte fått en enda begäran om rättelse 2024.

Inom yrkesutbildningen är vitsorden för bedömning av kunnande bättre än det nationella medeltalet, vilket är en bra sak. De gemensamma examensdelarna har sämre vitsord än resultatet för yrkesinriktade examensdelar, så det finns utrymme för förbättring.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Reflektioner

Yrkesprov som ordnas vid läroanstalten

- De yrkesprov som utförs vid läroanstalten är ofta enskilda delområden i examensdelen. Orsakerna till yrkesprov som görs vid läroanstalten kan vara att den studerande inte får en plats för inläring i arbetet eller att det under arbetslivsperioden inte finns något arbete som lämpar sig för yrkesprovet (t.ex. krans, beläggning, räddning från ett träd). Det är svårt för unga och personer som behöver särskilt stöd att hitta en lämplig plats för inläring i arbetet. Och dessa studerandes personliga plan och behov av särskilt stöd kan fördröja eller hindra dem från att åka till arbetsplatsen.

Planer för bedömning av kunnande

- I planerna finns generaliseringar som lämpar sig för flera branscher. Yrkesprovsplanerna är provspecifika.

Utvecklingsobjekt för utbildningsanordnare

- I bedömningen ska man beakta de väsentliga kompetensområdena och deras betydelse i examensdelen, inte enligt medeltalet.

- En arbetslivsrepresentants deltagande i bedömningsprocessen säkerställer att bedömningen motsvarar behoven och praxisen i arbetslivet.
- Andra utvecklingsobjekt är helhetsbedömning och säkerställande av yrkesprov under yrkesprovsveckor och yrkesprov vid läroanstalter.

Övriga reflektioner

- 25–49-åringar har avlagt största delen av examensdelarna inom trädgårdsbranschen (2 292 st.), av vilka största delen har avlagts på arbetsplatsen (68 %). 15–24-åringar har avlagt 723 examensdelar, varav 52 % har avlagts på arbetsplatsen. Antalet avlagda examensdelar var sammanlagt 3 495.
- Statistiken stöder observationen av att unga har utmaningar med att hitta en lämplig plats för inläring i arbetet, och de ungas andel av examinanderna är relativt liten. Av dem som avlagt examen är 15–19-åringarna något färre än 50–54-åringarna.

EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

GE inom trädgårdsbranschen

- Det upplevs vara svårt för både arbetslivet och de studerande att förstå innehållet i examensgrunderna. Man önskade friare krav på yrkesskicklighet inom GE:s kompetensområden, i synnerhet i att bygga stenkonstruktioner i grönområden, som är utmanande i hela landet (anläggning av stenbeläggningar, mur). Det upplevdes som utmanande att producera trädgårdsväxter på friland och i täckta odlingar, eftersom företagaren inte gärna berättar för studerande om odlingsstöd.
- Traktorkortets (T-kortets) betydelse bör diskuteras, eftersom det upplevs strida mot behoven i arbetslivet. Man bör bedöma om T-kortet fortfarande är nödvändigt eller om det kan anpassas så att det bättre motsvarar praxisen i arbetslivet.
- Man kunde fundera på om en växtskyddsrelaterad examen behöver ingå i examensgrunderna om växtskyddsutbildningen inte behövs i arbetslivet.
- De yrkesprov som avläggs vid läroanstalten i GE bör godkännas, eftersom de kan erbjuda en mer omfattande möjlighet att påvisa kompetens än på arbetsplatserna. Läroanstalterna har ofta mer omfattande resurser och verktyg, så att godkänna yrkesprov som avläggs vid läroanstalterna kan förbättra bedömningens täckning.

YE inom trädgårdsbranschen

- Man önskade en ny examensdel för YE-grundernas valfria studier i anslutning till webbutiker som skulle uppdatera företagets verksamhet.
- I de nya examensgrunderna för YE har kompetensområdet för floristik förenklats på lämpligt sätt så att det motsvarar arbetslivet. Det önskades ett namn för examensdelen Marknadsföring inom trädgårdsbranschen som är lättare att förstå.

- Arboristernas arbetslivsorientering är tydlig och kommer naturligt eftersom de studerande redan arbetar inom sektorn. Lärarna har ett brett nätverk och kan kartlägga miljöer för yrkesprov. Enligt representanten för arbetslivet motsvarar examensgrunderna arbetslivets behov.
- Examensgrunderna för kompetensområdet för arborister i YE inom trädgårdsbranschen är goda, i de obligatoriska examensdelarna är innehållet viktigt och kraven är lämpliga.
- Den senaste reformen av examensgrunderna har varit bra, examensgrunderna är aktuella och ger goda förutsättningar för sysselsättning.
- Att producera upplevelser framfördes som en önskan för valfria examensdelar. Motiveringen var att sektorn branschen någon förtäring (hörsel, syn, smak, känsel) genom att utnyttja ljus och ljud.

SYE inom trädgårdsbranschen

- Responsen från arbetslivet om SYE inom trädgårdsbranschen har varit mångsidig. SYE för floristmästare motsvarar inte de färdigheter som krävs i arbetslivet, eftersom examensgrunderna har gjorts för utmanande att genomföra i praktiska arbetsuppgifter på arbetsplatserna.
- Antalet studerande som avlagt SYE har varit litet i relation till antalet studerande som avlagt YE.

Reflektioner kring examensstrukturen

- Inom GE behövs mer dialog mellan läroanstalterna om praxis för bedömning och integration av gemensamma examensdelar och deras delområden. God praxis och goda erfarenheter skulle kunna bidra till att förbättra bedömningen av gemensamma examensdelar och integreringen av dem i yrkesprov, och samarbetet mellan läroanstalterna skulle kunna stödja denna utveckling.

KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. Kvantitativa uppgifter (anordningstillstånd, prestationsuppgifter och responsuppgifter m.m.) har hämtats i början av 2025, och uppdateringar som lagts upp i Vipunen senare inte har uppdaterats i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2024.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

Källmaterialet i lägesbildens reflektioner har varit till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder, planer för bedömning av kunnande samt eventuella begäran om rättelse gällande bedömning av kunnande som gjorts av studerande. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats: <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Arbetslivskommissionernas sekretariat, arbetslivskommissioner@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN